
Ніна Мацяш

...глядзіць наўпрост у вочы, не міргае,
з засьцерагальна ўзьнятым пальцам ЧАС...

На памежжы ночы й дня

Паводле карцінаў М.К.Чурлёніса

1. Стралок

На памежжы ночы й дня
Вусьцішная цішыня:

На паўнеба – крылы чорнай
Хіжай птушкі велізорнай, —

Уцялесьненасьць бяды, —
І ўцячы няма куды!..

Цяжкі лёт, драпежны зрок...

Ты
забі яе, Стралок!

Вымкні, вымкні з сэрца злу
Пераможную стралу!..

І ўсьміхнецца вышыня
На памежжы ночы й дня.

2. Казка

На пагорку, на траве, бы ў жыце,
Голенькае дзіцянё сядзіць.
Дзе ж вы, людзі?! Людзі, паглядзіце:
У назалатаўленым блакіце
Чорны, чорны, чорны птах ляціць!

Ён ужо кружляе над дзіцёнкам,
Ён ужо завіс над ім, завіс,
Каб упасьці каменем уніз!..

А маленькі ўсьцешана, гульліва
Цягне ручаняты свае да
Дзьмухаўца на ўскрайку луга-нівы,
Кволенькі, бы дзьмухавец, шчасьлівы
У няведаньні, што ёсьць бяда...

Хоць бы хто зьявіўся, хоць хто-небудзь
Уварваўся ў цяжкі сон мой, дзе,
Нібы ў страшнай казцы, вось-вось з неба
Чорны птах той на дзіця ўпадзе!..

3. Званіца

Наяве ня бачыла гэтай званіцы ніколі,
Але гайдануцца званы –
І лёд майго неба
на белыя крыгі расколецца,
І, як аблачыны,
сплываюць, сплываюць яны.

Абуджаны вецер,
набраклы магутнай вільготай,
Ня ўтойвае навіны,
І ценькія дубчыкі радасьці, кволья, цнотныя,
Пупышкамі рвуць усе
долу майго кайданы.

Надзеям, жаданням, імпэту –
раскутая воля:
Вяртаюся ў дом з чужыны!...
Наяве ня бачыла гэтай званіцы ніколі,
Але –
гайдануцца званы –
І!..

4. Сяброўства

Мне папраўдзе цябе нестae,
Непрысутнасць твая ёсьць з найгоршых.
Падаю табе рукі свае
Разам з сонцам сяброўства ў прыгоршчах.

Бляск ягоны – адно паглядзі –
Нетру цемрадзі ўраз прасякае.
Аб'явіся, бліжэй падыдзі,
Сонца гэтак не апякае.

А дзівосна ярчэе, калі
Чыстай музыкай душаў стаецца.
Гэта холад чужаньня смыліць,
Каля самага сэрцайка ўецца...

Мне папраўдзе цябе нестae.

5. Цішыня

Ціха-ціха. У паветры ані веу.
Роўнядзь неба, як прасеяны падзол,
Аблягае ўчараваны моўкны дол,
Дзе ні каменя, ні кусьціка, ні дрэва.

Ціха-ціха. Ні кузурынкі, ні птушкі.
Хто ўсе гукі сёння скраў, схаваў куды?
Ані ўсплёткі на роўнядзі вады,
Ані зыку хоць якой малое мушкі.

Што народзіць гэтай пругкай цішы ўлоньне?
Дзесьці сьпяць якой навіны пасланцы?
Як сіроткі, ля вады тры дзьмухаўцы:
Ажно хочацца іх затуліць далоньню...

6. Дзень

Ніяк ня ўстаць,
Ніяк не распрастацца.
У невядомасьць цягне, бы ў смалу.
Але ўпіліся ў край планеты пальцы,
Ўзыходзіць галавы цяжкой валун.

А за сьпіною –
Дзень таго ня бачыць, —
Хай бачаць тыя, хто сустрэне дзень! –
Як тайны вырыс Космасу,
маячыць

Сьветлая постаць –
ЧАСУ пільны цень.

Ляжыць зямля пустынная, нямая.
Стварэньню сьвету йсьці каторы раз!..
Глядзіць наўпрост у вочы, не міргае,
З засьцерагальна ўзьнятым пальцам
ЧАС.